

18.12.2018

Enskilda vägar efter 1.1.2019

Den nya lagen om enskilda vägar (560/2018) ersätter 1.1.2019 den gamla lagen om enskilda vägar (358/1962).

Vägnämnderna upphör

Vägnämndernas uppgifter som baserar sig på lagen om enskilda vägar upphör 31.12.2019. Vägnämnderna kommer dock inte längre att ta emot nya uppgifter som baserar sig på lagen om enskilda vägar. Under 2019 färdigställs oavslutade ärenden som berör enskilda vägar. Ärenden som är oavslutade i slutet av 2019 överförs till Lantmäteriverket för färdigställande.

De uppgifter som baserar sig på lagen om enskilda vägar och som tidigare sköttes av vägnämnderna överförs i huvudsak till Lantmäteriverket. Dessutom har väglagens bestämmanderätt utvidgats.

Lantmäteriverket ansvarar för verkställandet av enskilda vägförrättningar. Om kommunen fungerar som fastighetsregisterförare på ett område och den enskilda vägen ligger i sin helhet på detaljplanområde, ansvarar kommunen för verkställandet av den enskilda vägförrättningen.

Förrättningshandläggningen blir mångsidigare

Vid en enskild vägförrättning bildas en ny behövlig vägrätt och, om förhållandena ändras, flyttas eller upphävs en gammal vägrätt. I anslutning till en enskild väg kan också bildas rätt till båtplats och brygga, upplagsplats för virke eller bilplats. Utöver beslut om vägrätter kommer man vid enskilda vägförrättningar med stöd av den nya lagen i högre grad att handlägga frågor som gäller väghållning, kostnader och ersättningar. Noggrannare information om de ärenden som behandlas vid enskilda vägförrättningar finns i 6 kap. i lagen om enskilda vägar. Ändring i förrättningsbeslut kan sökas hos jorrdomstolen. Ansökan om enskild vägförrättning kan göras av ägaren eller delägaren till en fastighet som använder vägen eller den som behöver vägen. Även kommunen kan ansöka om vägförrättning.

En innehavare av en enskild vägrätt som beslutar avstå från sin onödiga vägrätt kan göra en anmälan till Lantmäteriverket och där tas vägrätten bort av fastighetsregisterföraren. Om vägdelägarna har slutit ett avtal om bildande, upplösning, sammanslagning eller delning av väglag, kan avtalet verkställas och antecknas i fastighetsdatasystemet genom beslut av fastighetsregisterföraren.

Väglagets möjligheter att reglera väghållningen ökar

Väglagets möjligheter att reglera den enskilda vägens förvaltning i väglaget förbättras. Delägarna i väglaget kan bilda ett väglag på en väg, i vilken en fastighetsspecifik vägrätt redan har bildats. Till ett befintligt väglag kan man genom avtal ansluta en ny vägdel och väglag kan komma överens om sammanslagning av väglag. Väglaget kan besluta att dela upp väglaget i flera eller att dra in en del av väglagsvägen. Väglaget kan godkänna sina egna stadgar. För att träda i kraft ska de ovan nämnda besluten antecknas i fastighetsdatasystemet. Anteckningen görs av Lantmäteriverket på basis av anmälan. Samtidigt arkiverar Lantmäteriverket behövliga beslut i Lantmäteriverkets arkiv.

På samma sätt som tidigare kan väglaget ta med nya delägare i det. Väglagets ärenden kan skötas av en syssloman eller en bestyrelse. Vägens delägare kan också överlåta väglagets uppgifter eller endast väghållningen till en utomstående aktör.

18.12.2018

Det är möjligt att yrka på rättelse av väglagets beslut hos väglaget och söka ändring i beslutet genom klandertalan hos en tingsrätt, inom vars domkrets det finns en jorrdomstol. Dessutom är det möjligt att ansöka om enskild vägförrättning.

Andra myndigheters roller

Byggnadstillsynsmyndigheten får nya uppgifter med anknytning till borttagning av byggnader, konstruktioner eller växtlighet från område utanför vägområde.

Kommunen kan fortfarande enligt egen prövning bistå väglag. Beslut om statsunderstöd fattas av närings-, trafik och miljöcentralen (NTM-centralen). En väg som får statsunderstöd ska få användas också för annan trafik än den som gagnar vägdelägarna.

Register

Giltiga vägrätter och beslut om väglag antecknas i fastighetsregistret, på fastighetsregisterkartan och i registret över enskilda vägar, som ingår i fastighetsdatasystemet (FDS). Vägdelägarna sörjer för att begränsningar av användning av väg, exempelvis viktbegränsningar, bommar och förbud mot användning av väg, meddelas till det nationella informationssystemet för väg- och gatunätet på adressen info@digiroad.fi, samt att de personer som ansvarar för vägen meddelas till registret över enskilda vägar, som upprätthålls av Lantmäteriverket.

Kundservice

Lantmäteriverket betjänar i ärenden som berör enskilda vägar. Myndighetsrådgivningen är avgiftsfri. Tidskrävande utredningsarbeten är avgiftsbelagda tjänster.

Förfrågningar besvaras av Lantmäteriverkets kundtjänst, kontaktuppgifter:

- LMV:s kundservice (riksomfattande) tfn +358 29530 1110 (finska)/+358 29530 1120 (svenska)
- asiakaspalvelu@maanmittauslaitos.fi
- kundservice@lantmateriverket.fi

Förrättningsansökningar som gäller enskilda vägar skickas till någon av följande kontaktuppgifter:

- e-post forrattningsansokningar@lantmateriverket.fi
- [tjänsten Turvaposti](mailto:tjansten.Turvaposti), stora filbilagor och krypterad e-post (max. filstorlek på bilaga 50 MB)
- per post Lantmäteriverket/Förrättningsansökningar, PB 1005, 33101 Tammerfors

Väglagets beslut om nya ansvarspersoner och väglagets beslut om bildande av väglag, väglagsvägens nya geografiska utsträckning och väglagets stadgar upprättas och skickas till en av följande kontaktuppgifter:

- Via webblancketten på Lantmäteriverkets webbplats https://www.maanmittauslaitos.fi/sv/lomakkeet/tiekunnan_yhteystiedot
- Elektroniskt på adressen: registreringsarenden@lantmateriverket.fi
- Per post på adressen Andra ansökningar, PB 1007, 00521 Helsingfors